

Людмила Масол
Олена Гайдамака
Оксана Колотило

МИСТЕЦТВО

4 КЛАС

Конспект-конструктор уроків мистецтва:
домінанти змісту і методики

Київ
«Гене́за»
2021

ПЕРЕДМОВА

Методичний посібник до підручника «Мистецтво. 4 клас» авторок Людмили Масол, Олени Гайдамаки, Оксани Колотило підготовлено за тим самим принципом, що й посібник для педагогів, які працюють з учнями та ученицями третього класу.

Замість традиційних конспектів-сценаріїв запропоновано новий оптимальний формат у вигляді конструкторів уроків мистецтва. Такий формат передбачає мобільне, динамічне, гнучке моделювання вчителем складників уроку із запропонованого набору компонентів, побудову власної логіки та етапів навчання.

Закцентуємо, що урок мистецтва слід розглядати як своєрідний «мистецько-педагогічний твір» учителя. Його композиція (структура) зумовлена особливостями розкриття провідної теми, ідеї уроку, а всі компоненти вибудовуються за законами художньо-педагогічної драматургії, спрямованої на утворення емоційно-змістової цілісності, а саме: *вступ* (або інтродукція, емоційне налаштування, повідомлення теми) – *зав'язка* (постановка проблеми, обрання дидактичних домінант) – *розвиток* (виклад теми) – *кульмінація* (колективне вирішення проблеми) – *завершення* (висновок). Ці кроки не суперечать класичній будові будь-якого уроку, що передбачає підготовчий етап, основну частину й підсумок.

Наголошуємо, що самостійне конструювання уроку мистецтва передбачає добір художньо-педагогічних технологій, методичних прийомів, а також визначення порядку чергування видів діяльності учнів, який має бути чітко продуманим і підпорядкованим єдиній емоційній драматургії уроку.

Структура цього посібника складається з таких освітніх домінант, на основі яких кожний учитель може конструювати різні власні моделі уроків:

- мета інтегрованого уроку та очікувані результати;
- види діяльності учнів;
- форми роботи з навчальним матеріалом підручника й зошита.

Кожну пару уроків (музичного й образотворчого мистецтва) об'єднано спільною темою та метою. Ефективність уроку залежить від досягнення поставленої мети й відображається в очікуваних результатах здобувачів освіти, які в цьому посібнику сформульовано відповідно до змістових ліній типових освітніх програм: художньо-творча діяльність, пізнання мистецтва та комунікація через мистецтво. Зважаючи на вікові можливості дітей 4-го класу, різну наповнюваність класів та часове обмеження уроку (40 хвилин), очікувані результати сформульовано так, щоб можливо було виміряти їхню досяжність і результативність у межах уроку. Отже, визначаючи для кожного уроку мінімальні очікувані результати, учитель зможе відстежувати формування та розвиток певного вміння (чи компетентності) кожного учня чи учениці й вчасно коригувати свою діяльність, що стане запорукою ефективного формування оцінювання.

У посібнику репрезентовано орієнтовні види мистецької діяльності учнів, у процесі яких відбувається формування і розвиток ключових та предметних мистецьких компетентностей – музичних, образотворчих тощо. Історично в методиці викладання сформувалися такі основні види діяльності учнів, як-от: сприймання та інтерпретація творів мистецтва, а також практична діяльність (вокально-хорова й ритмічно-рухова та образотворення в різних художніх техніках і різними художніми матеріалами), у перебігу яких відбувається опанування мови мистецтв, засвоєння основних понять. У сучасній початковій школі ці традиційні види мистецької діяльності рекомендовано максимально насичувати ігровими й арттерапевтичними аспектами. Тому в посібнику зміст ігрових видів діяльності учнів конкретизований (насамперед перебіг дидактичних ігор) і супроводжується додатковим методичним коментарем (у примітках).

Привертаємо особливу увагу вчителів до методики роботи з підручником і зошитом. Чинними освітніми програмами передбачено варіативність викладання курсу, що зумовлює вільний вибір як навчального художнього матеріалу, так і технологій. За умов створення власних варіантів поурочного планування і моделей уроків запропоновані в підручнику твори мистецтва (репродукції картин, пісні тощо) можна доповнити, а за потреби й замінити на рівноцінні й адекватні тематиці, зокрема з урахуванням краснорічного компонента. Окрім обов'язкового й додаткового навчального тексту, кожна тема в підручнику містить дидактично важливий, різнобарвний ілюстративний супровід, і ці яскраві ілюстрації доцільно використовувати для колективного обговорення, фасилітованих дискусій, діалогів. Поданий у підручнику та зошиті мінімізований набір орієнтовних запитань до репродукцій картин і скульптур, творів декоративного мистецтва, фотографій тощо варто розширювати відповідно до конкретних інтересів і потреб учнів.

Зауважимо, що будь-які аспекти інтеграції мають бути методично обґрунтованими, а не еkleктичними, коли знання з різних освітніх галузей поєднуються спонтанно, штучно. Адже конструювання інтегрованого уроку з будь-якого навчального предмета, зокрема й мистецтва, передбачає виявлення певних дидактичних підстав: тематичних зв'язків та інших різноманітних спільних елементів для їх оптимального поєднання. Інтегративна логіка предмета «Мистецтво» ускладнюється тим, що таке поєднання відбувається на основі не одного провідного компонента, а поліцентризму, насамперед паритетності музичного та образотворчого мистецтва в їхній органічній єдності з театром, хореографією, кіно, цирком, збагаченими сучасними медіа.

Методичні рекомендації щодо варіативності викладання мистецтва стосуються різнобарвної палітри орієнтовних форм, методів, прийомів, вправ і завдань, спрямованих на активізацію образно-асоціативного мислення учнів і розвиток у них емоційного інтелекту, на поліхудожнє виховання загалом. Особистісній творчій самореалізації учнів сприятиме можливість вибору завдання з кількох запропонованих варіантів (наприклад, вокальної, інструментальної чи пластичної імпровізації в блоці музичного мистецтва; тієї чи тієї художньої техніки або образу в практичній діяльності з образотворчого мистецтва).

Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» передбачає широке залучення художніх зіставлень і порівнянь, емоційно-образних асоціацій, міжвидових мистецьких аналогій, паралелей та узагальнень. У цій інноваційній царині інтегративних художньо-педагогічних технологій чекаємо від учителів максимального прояву власної професійної майстерності й креативності. Доречно використання як внутрішньогалузевих порівнянь, так і зіставлень зі змістом інших освітніх галузей, насамперед мовно-літературної (на основі казкових образів, які широко відображено в програмних музичних творах і балетах, піснях і руханках, у живописі й графіці, у мультфільмах).

Сподіваємося, що розроблені освітні доміанти конструювання уроків мистецтва стануть імпульсом до активізації власної методичної творчості вчителя.

Тож бажаємо успіхів і натхнених мистецтвом учнів!

З повагою –
автори

найменування закладу загальної середньої освіти

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з НВР

ПІБ

підпис

«___» _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

ДИРЕКТОР

ПІБ

підпис

«___» _____ 20__ р.

Календарно-тематичне планування

з мистецтва

у _____ класі

на 20__ / 20__ н.р.

Учителя _____

Розглянуто на засіданні МО (кафедри) _____

Протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Голова МО _____

ПІБ

(2 години на тиждень)

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
РОЗДІЛ І. МИ – ДІТИ ТВОЇ, УКРАЇНО!				
	1. Милуємося красою Землі	Мистецтво про красу рідної землі. Актуалізація предметних компетентностей. СОМ: Тетяна Зеленченко. Цикл «Український рік». СММ: Українські народні пісні «Ой у вишневому садочку» (НЗАУНХУ ім. Г. Верьовки), «Гойда, гойда, гой» (Ніна Матвієнко), «Казала Солоха: прийди, прийди» (театр пісні «Джерела»). ХТД: Пісня «Моя планета синьоока» (музика Ольги Янушкевич, вірші Наталії Погребняк). Повторення запису нот (перша октава). П: обробка народної мелодії, а капела; соліст, ансамбль, хор.	Мистецтво про красу рідної землі. Актуалізація предметних компетентностей. СОМ: Ольга Кваша «Україна». ХТД: Малювання композиції «Смачний урожай». П: передній, середній, дальній плани картини; пейзаж (повторення).	
	2. Милуємося красою Землі (продовження)	Мистецтво про красу рідної землі. Формування екологічної компетентності. СОМ: Українська листівка. Надія Старовойтова «Дівчина-Україна». СММ: Денис Січинський «Чом, чом, земле моя» (Дмитро Гнатюк); Ігор Шамо «Три поради» (гурт «Струни серця»); «У ритмі серця» (Руслана та діти). ХТД: «Моя планета синьоока» (музика Ольги Янушкевич, вірші Наталії Погребняк). П: куплетна форма.	Мистецтво про красу рідної землі. Формування екологічної компетентності. СОМ: Ілюстрації словацького художника Франтишека Чаннера «Зла Земля». ХТД: Створення образу дерева «Ніжна берізка», «Кремезний дуб», «Струнка тополя» (кольорові олівці, пастиль, тонований папір). Об'єднати малюнки в колективну композицію «Збережи дерева – зелені легені планети». П: засоби виразності графіки (лінія, крапка, пляма).	
	3. Мистецтво крізь віки	Популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи. Формування культурної компетентності.	Популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи. Формування культурної компетентності.	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		СОМ: П'ятигривневі монети. Музей гуцульського побуту, етнографії та музичних інструментів імені Романа Кумлика. Сергій Глуцук «Багатство струн». СММ: НАОНІ. Старовинні українські народні інструменти: кобза, колісна ліра. Антоніо Вівальді «Гроза» із сюїти «Пори року» – сучасні кавери гуртів B&B Project (баян і бандура), «Горлиця-АРТ» Storm (соло – цимбали). СКМ: Українські народні музичні інструменти. ХТД: «Весела пісенька» (музика та вірші Ігоря Танчака). П: кавер-версія, види ансамблів (дует, тріо, квартет).	СОМ: Зразки декоративно-ужиткового мистецтва. ХТД: Варіант 1. Малювання натюрморту (графічні матеріали). Варіант 2. Створення натюрморту на столі з різних предметів побуту, фотографування композиції (для привітання друзям). П: декоративно-ужиткове мистецтво, види декоративно-ужиткового мистецтва.	
	4. Мистецтво крізь віки (продовження)	Популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи. Формування культурної, цифрової компетентності. СОМ: Ілюстрація Ганни Лори Келер (Hanne Lore Koehler). СММ: Йоганн Себастьян Бах «Прелюдія до мажор» з «Добре темперованого клавіру», т. 1 (клавесин, фортепіано та синтезатор). ХТД: «Весела пісенька» (музика та вірші Ігоря Танчака), «Мова барвінкова» (музика Марії Жабляк, вірші Юлії Драгун). Гра «Музичні інструменти крізь віки» (робота в парах). П: кавер-версія.	Популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи. Формування культурної, цифрової компетентності. СОМ: Твори Олега Шупляка, Віктора Нізовцева, Віллама Класа Геди. ХТД: Варіант 1. Створення натюрморту з тортом (аплікація). Варіант 2. Зображення натюрморту (гуаш, монотіпія). П: натюрморт, правила композиції.	
	5. Мистецтво та здоров'я	Можливості мистецтва впливати на здоров'я людини. Формування здоров'язбержувальної компетентності.	Можливості мистецтва впливати на здоров'я людини. Формування збержувальної компетентності.	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		СОМ: Наталія Басараб «Український танець», Ірина Сушельницька «Гопак», Веніамін Кушнір «Аркан». СММ: НЗААТУ ім. П. Вірського. Концертний виступ і репетиція. ХТД: «Гопак» (музика Олександра Злотника, вірші Леоніда Ямкового). П: <i>аркан, гопак, козачок.</i>	СОМ: Олена Скицюк «Чарівний птах і равлик». Бесіда про елементи, кольори петриківського розпису. Олесь Вакуленко, релакс-розмальовки. ХТД: Розпис тарілочки в петриківській манері (гуаш). П: <i>замкнута, відкрита композиції.</i>	
	6. Мистецтво та здоров'я (продовження)	Можливості мистецтва впливати на здоров'я людини. Формування здоров'язбережувальної компетентності. СКМ: Виконання сучасних танців. ХТД: Пісня «Гопак» (музика Олександра Злотника, вірші Леоніда Ямкового). Руханки. П: <i>темп в музиці.</i>	Можливості мистецтва впливати на здоров'я людини. Формування здоров'язбережувальної компетентності. СОМ: Фотоколаж зі світлин про визначні куточки України. ХТД: Варіант 1. Створити різні за формою колажі, використовуючи світлини з українських журналів. Варіант 2. Створити бріколаж «Веселі мандрівники», поєднавши в композицію різні побутові матеріали, світлини тощо. П: <i>колаж, фотоколаж, бріколаж.</i>	
	7. У дружньому слов'янському колі	Мистецтво слов'янських народів (польського, чеського). Формування культурної компетентності. СОМ: Ілюстрація Марселя Марлье. СКМ: Мазурка, чеська полька. Руханка «Чеська полька». ХТД: Пісня «Полька» (музика та вірші народні). П: <i>мазурка, полька, пісня-танець.</i>	Мистецтво слов'янських народів (польського, чеського). Формування культурної компетентності. СОМ: Олена Радаєва «Політ над містом». ХТД: Створення композиції «Мое місто». Використання прийому загордження (аплікація). П: <i>міський пейзаж, правила композиції в пейзажі.</i>	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
	8. У дружньому слов'янському колі (продовження)	Мистецтво слов'янських народів (болгарського, білоруського). Формування культурної компетентності. СОМ: Ілюстрація Маріанни Калачової. СММ: Болгарський танець. Ансамбль «Болгаран». Білоруський танець «Крижачок». Білоруська колиханка. Болгарська колискова. СКМ: Перегляд відео «Бульба». ХТД: Пісня «Полька» (музика та вірші народні). Виконання ритмічних послідовностей. П: <i>ритм у різних видах мистецтва</i>	Мистецтво слов'янських народів (болгарського, білоруського). Формування культурної компетентності. СОМ: Олександра Подозорова «Ранковий вітерець». ХТД: Малювання міського пейзажу без використання попереднього начерку. Зображення ритмічного чергування вікон будинків, дерев тощо (гуаш). Варіант 1. Реалістичний міський пейзаж. Варіант 2. Декоративний міський пейзаж П: <i>ритм в архітектурі.</i>	
	9. На гостину до угорців, румунів і молдаван	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Картина Ласло Кодая. СММ: Ференц Ліст «Угорська рапсодія № 2» (композиція з м/ф «Том і Джері», епізод 29 «Котячий концерт»; виконує Дьйордь Оравец). Йоганнес Брамс «Угорський танець № 5» (кавер для скрипки Олександра Божи́ка). Вітторіо Монті «Чардаш» (ксилофон з оркестром). СКМ: Перегляд відео «Угорський танець „Лампош чардаш“». ХТД: Чардаш (угорський народний танець). П: <i>чардаш.</i>	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Богдан Салій «Чорногора». СКМ: Відеофрагмент «Угорський народний танець «Чардаш»». ХТД: Створення гірського пейзажу (гуаш, тонований папір). П: <i>гірський пейзаж.</i>	
	10. На гостину до угорців, румунів і молдаван (продовження)	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлана Бондаренко «Молдавський танець», Корнеліу Міхайлеску	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлини зі зразками виробів ковальського мистецтва.	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		(Corneliu Michăilescu) «Композиція з румунським мотивом». СКМ: Відео «Молдовеняска» (ансамбль «Жок»). Румунський танець «Інвертіта» (НЗАУНХУ ім. Г. Верьовки). ХТД: Створення мелодій до віршів за запропонованими схемами. П: молдавеняска.	СКМ: Відео «Ковані виробы». ХТД: Створення ескізу художнього виробу з металу з дотриманням симетрії чи використанням асиметрії (фломастери). Варіант 1. Ескіз вивіски. Варіант 2. Ескіз ліхтаря. П: художня обробка металу; симетрія, асиметрія.	
	11. Національні мотиви в мистецтві кримських татар та греків	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Зера Аблязізова. Кримськотатарські персонажі (розпис на склі). СММ: Кримськотатарська колискова («Менім улим батир»). Народна пісня у виконанні Джамали (фрагмент). СКМ: Перегляд відео «Танець „Емір Джелял Хайтармаси”». ХТД: Пісня «Дружба і достлук» (музика Л. Джемалядінової, вірші М. Пугач, Л. Джемалядінової, Н. Кононенко).	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлини з виробами декоративно-ужиткового мистецтва кримських татар. ХТД: Варіант 1. Створення орнаменту в стрічці за кримськотатарськими мотивами (олівці, фломастери). Варіант 2. Створення аплікації в кримськотатарських традиціях (кольоровий папір або тканина). П: орнамент (геометричний, рослинний).	
	12. Національні мотиви в мистецтві кримських татар та греків (продовження)	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Пантеліс Зографос (Pantelis Zografos) «Грецький танець». СКМ: Відео «Ольвія, Херсонес». Мікіс Теодоракіс «Сиртакі». ХТД: Пісня «Дружба і достлук» (музика Л. Джемалядінової, вірші М. Пугач, Л. Джемалядінової, Н. Кононенко). Гра «Пригадай запис нот і прочитай текст».	Мистецтво народів, які проживають в Україні. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлини давньогрецьких мозаїк, сучасних предметів побуту, прикрашених мозаїкою. ХТД: Виготовлення новорічного подарунка з побутових матеріалів (мозаїка, бріколаж тощо). СКМ: Відео «Сиртакі». П: мозаїка.	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		П: сиртакі, будова театральної сцени (завіса, сцена, куліси, задник).		
РОЗДІЛ II. ПОДОРОЖІ КРАЇНАМИ ТА КОНТИНЕНТАМИ				
	13. Подорож до Німеччини та Австрії	Мистецтво німецьких та австрійських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: «Родинний концерт» (порцеляна). СММ: Людвіг ван Бетховен «До Елізи», Йоганн Себастьян Бах «Анданте». ХТД: пісня «Сніг» (музика та вірші Діани Пташинської). П: орган.	Зимові свята у творах мистецтва. СОМ: Світлини з головними героями новорічного свята з різних країн світу. ХТД: Варіант 1. Виготовлення новорічної витинанки для друзів. Варіант 2. Створення різдвяно-новорічного скрапбукінгу (декорований альбом). П: Витинанка (повторення).	
	14. Подорож до Німеччини та Австрії (продовження)	Мистецтво німецьких та австрійських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Васил Горанов «Віденський вальс». СКМ: Йоганн Штраус. Вальс «На прекрасному блакитному Дунаї» (відео). Віденський бал (фрагмент). СММ: Вольфганг Амадей Моцарт «Маленька нічна серенада», IV ч. (рондо). ХТД: Варіант 1. Ритмічна імпровізація у формі рондо. Виконання (body percussion). Варіант 2. Виконання на дзвіночках супроводу до вальсу Й. Штрауса «На прекрасному блакитному Дунаї». П: вальс, рондо, музичні розміри 2/4, 3/4, 4/4 та схеми їх диригування.	Мистецтво німецьких та австрійських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Статуетка королівського білого коня – символ Відня. Австрійська порцеляна. ХТД: Варіант 1. Виготовити ляльку одним зі способів ліплення (пластилін чи глина). Варіант 2. Створити картину на площині (пластилінові джгутуки). П: статуетка, порцеляна, способи ліплення.	
	15. Франція та Англія – країни палаців, театрів, музеїв	Мистецтво французьких та англійських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Невідомий автор «Менует». СММ: Жан Філіпп Рамо «Менует» (клавесин).	Мистецтво французьких та англійських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлина з музею. ХТД: Створення листівки «Вітання з Парижа», виконання знайомих технік	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		Поль Моріа «Менует». Вольфганг Амадей Моцарт. Варіації на тему французької народної пісні «Пастух». СКМ: Відео «Менует». ХТД: «Пастух» (французька народна пісня). П: <i>менуєт, канон, варіації.</i>	(воскові олівці, акварель, гуаш). П: <i>світлина з музею.</i>	
	16. Франція та Англія – країни палаців, театрів, музеїв (продовження)	Мистецтво французьких та англійських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Постер кінофільму «Хроніки Нарнії», ілюстрація до книги Клайва Степльза Льюїса «Лев, чаклунка та магічна шафа». СММ: Гаррі Грегсон-Вільямс. Музика з к/ф «Хроніки Нарнії». Джон Вільямс. Музика з к/ф «Гаррі Поттер і філософський камінь» (фрагменти). ХТД: Пісня «Пастух» (французька народна пісня). Руханка Clap your hands. П: <i>динаміка в музиці, екранізація.</i>	Мистецтво французьких та англійських митців. Формування культурної компетентності. СКМ: «Музика Гаррі Грегсона-Вільямса з к/ф «Хроніки Нарнії» з піськовою анімацією. СОМ: Ілюстрації. ХТД: Варіант 1. Створення малюнка до чарівної казки (монотипія, гуаш). Варіант 2. Розробка серії малюнків до мультфільму «Пітер Пен» (манна крупа). П: <i>ілюстрація (повторення), піскова анімація.</i>	
	17. Мандрівка до сонячних Італії та Іспанії	Мистецтво італійських та іспанських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Олег Турчин «Маріонетки». СММ: Карло Мюнне «Барр карола» (дует мандоліни та гітари). Микола Лисенко «Баркарола» (фортепіано). СКМ: Тарантела. ХТД: Пісня «Промінчик» (музика і вірші Наталії Май). Відтворення ритму тарантели за записом. П: <i>тарантела.</i>	Формування культурної компетентності. СОМ: світлини з Венеціанського карнавалу. ХТД: Варіант 1. Створення ескізу дитячого костюма до карнавалу (олівці, фломастери). Варіант 2. Створення яскравої карнавальної маски (аплікація). П: <i>пропорції тіла дитини, симетричність, асиметричність.</i>	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
	18. Фантазії і дива	Мистецтво італійських та іспанських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Євген Демаков «Фламенко». СММ: Ісаак Альбеніс «Леегенда» (гітара). Мануель де Фалья «Ночі в садах Іспанії» для фортепіано з оркестром (фрагмент). СКМ: М/ф «Моріс Равель „Болеро” (анімація Симона Брета (Simon Brethe)). ХТД: Пісня «Промінчик» (музика й вірші Наталії Май). Відтворення ритму болеро. П: <i>болеро, симфонічний оркестр, гітара.</i>	Мистецтво італійських та іспанських митців. Формування культурної компетентності. СОМ: Піно Даені «Іспанська танцівниця», Сільва Залмансон «Фламенко». ХТД: Варіант 1. Створення віяла (картон, паєтки, стрічки, дерев'яні палички, двосторонній скотч). Варіант 2. Створення композиції «Запальний іспанський танець» (акварель). П: <i>теплі кольори.</i>	
	19. Скандинавія – суворий і загадковий край	Мистецтво країн Скандинавії. Формування культурної компетентності. СММ: Едвард Гріг. Сюїта «Пер Гюнт»: «Ранок», «У печері гірського короля». СОМ: Ніка Гольц «Оле Лукое», Лорел Берч «Русалонька» (ілюстрації). ХТД: Руханка «Пісенька про маленьких жабенят» (шведською). Виконання фрагменту мелодії Едварда Гріга «Ранок», актуалізація знань про штрихи. Робота в групах: відтворення ритму п'єси Едварда Гріга «У печері гірського короля» за записом зі змінами (прискоренням) темпу. Пісня «Треба мріяти завжди» (музика Ольги Янушкевич, вірші Наталії Погребняк). П: <i>сюїта.</i>	Мистецтво країн Скандинавії. Формування культурної компетентності. СОМ: Іван Харченко «Північне сяйво». ХТД: Створення пейзажу «Північне сяйво» (монотипія, акварель, гуаш). П: <i>холодні кольори.</i>	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
	20. Скандинавія – суворий і загадковий край (продовження)	Мистецтво країн Скандинавії. Формування культурної компетентності. СММ: Едвард Гріг. Сюїта «Пер Гюнт»: «Сольвейг», «Анітра». СКМ: Відео Ice Music Festival. Гра на музичних інструментах з льоду (фрагмент). СОМ: Ілюстрація Еми Малауки (Ema Malauka). ХТД: Пісня «Треба мріяти завжди» (музика Ольги Янушкевич, вірші Наталії Погребняк). Руханка «Пісенька про маленьких жабенят» (шведською). П: балет, лібрето, антракт.	Мистецтво країн Скандинавії. Формування культурної компетентності. СОМ: Александр Янссон «Ми прийшли з миром», Гільма аф Клінт. ХТД: Варіант 1. Малювання фантастичного пейзажу в холодній кольоровій гамі (гуаш), використовуючи спосіб накладання фарби, набризк, штампування. Варіант 2. Створення безпредметної композиції з кіл і ліній (штампування, гуаш). П: фантастичний пейзаж (повторення), безпредметна композиція.	
	21. Мистецькі візерунки з теплих країв	Мистецтво країн Кавказу (Грузії, Вірменії, Азейбарджану). Формування культурної компетентності. СММ: Рєвазо Лагідзе «Тбілісо» (ансамбль «Басіані»). СКМ: Відео грузинських танців «Лєзгінка», «Хорумі» (балет Сухішвілі). СОМ: Ніно Чакветадзе «Дитячий хор». ХТД: «Курчатка» (музика Гамбара Гусейнлі, вірші Тофіка Муталібова, переклад Миколи Яскулка). Руханка «Майбутнє обираєш тільки ти» (Тамар Еділавішвілі). П: хор, елементарне уявлення про знаки альтерації (дієз, бемоль, бекар).	Мистецтво країн Кавказу (Грузії, Вірменії, Азейбарджану). Формування культурної компетентності. СОМ: Цолак Шагінян; Зураб Мартіашвілі «Щаслива родина». ХТД: Варіант 1. Створення рельєфу з баранцем (пластлін). Варіант 2. Створення рельєфного зображення «Лебідь» способом карбування – видавлюванням на фользі. П: рельєф.	
	22. Мистецькі візерунки з теплих країв (продовження)	Мистецтво Індії (ознайомлення). Формування культурної компетентності. СММ: Микола Римський-Корсаков. Арія індійського гостя з опери «Садко» (фрагмент). СКМ: Індійський танець. ХТД: «Курчатка» (музика	Мистецтво Індії (ознайомлення). Формування культурної компетентності. СОМ: Народне мистецтво, настінний розпис (повторення). СКМ: М/ф «Козаки. Навколо світу. Індія».	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		Гамбара Гусейнлі, вірші Тофіка Муталібова, переклад Миколи Яскулка). «Зелене слонення» (музика Ірини Кириліної, вірші Олександра Вратарьова). Гра «Малюємо пальцями літери». П: індійський танець.	ХТД: Варіант 1. Створення малюнка для настінного розпису магазину іграшок, дитячого розважального центру, зоопарку за мотивами індійських розписів (білий або тонований папір, гуаш чи фломастери). Варіант 2. Виготовлення брелка із зображенням слона (глина, солоне тісто).	
	23. Східні мотиви	Мистецтво народів Сходу. Формування культурної компетентності. СММ: Микола Римський-Корсаков. Сюїта «Шехерезада» (фрагменти). СОМ: Ілюстрації до сюїти Миколи Римського-Корсакова за мотивами арабських казок. ХТД: «Казковий світ» (музика Миколи Ведмедері, вірші Наталії Бонь). П: басовий ключ.	Мистецтво народів Сходу. Мистецтво анімації. Формування культурної компетентності. СОМ: Кадр із мультфільму, світлини предметів декоративно-ужиткового мистецтва та образів з мультфільму. СКМ: М/ф «Чарівна лампа Аладдіна» (фрагменти). ХТД: Робота в парах. Виготовлення героїв казки Аладдіна та Жасмін з рухомими частинами (кольоровий папір, фломастери, олівці). Створення низки послідовних кадрів. Варіант 1. Принцеса Жасмін. Варіант 2. Аладдін. П: анімація, реальне, стилізоване зображення.	
	24. Східні мотиви (продовження)	Мистецтво країн Далекого Сходу: Китаю, Японії, Кореї. Формування культурної компетентності. СММ: Китайська народна мелодія. Петро Чайковський. Китайський танець «Чай» з балету «Лускунчик». СКМ: Дзьо Хісайсі. Вальс «Карусель життя» з м/ф «Ходячий замок». М/ф «Віолончеліст Госю», «Золота струна» (фрагменти). ХТД: Створення тексту до народної мелодії про квітку гібіскус.	Мистецтво країн Далекого Сходу: Китай, Японія, Корея. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлини з китайського свята ліхтарів. ХТД: Варіант 1. Створення образу дракона (витинанка, кольоровий папір). Варіант 2. Виготовлення іграшки «Мій друг Дракоша» (деталі конструктора Лего, побутові матеріали тощо). П: скульптура, рельєф.	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		Імпровізація мелодій на чорних і білих клавішах до вірша Цюй Юаня (орієнтуєчись на схеми). П: <i>музичні характеристики мажору та мінору (повторення), імпровізація.</i>		
	25. Ритми й кольори Америки та Африки	Мистецтво народів Америки. Формування культурної компетентності. СММ: Клод Дебюссі «Ляльбковий кек-уок». СОМ: Ілюстрація з героями мультфільмів студії Волта Діснея. СКМ: М/ф студії Волта Діснея (фрагменти). Мікс мелодій. ХТД: Пісня «Дитячий джаз» (музика Ірини Хрисаніді). П: <i>кек-уок.</i>	Мистецтво народів Америки. Формування культурної компетентності. СОМ: Світлини – фрагменти мультфільмів. СКМ: М/ф «Якарі», серія «Якарі та грізлі» (фрагменти). ХТД: Варіант 1. Створення живописного зображення ведмеда грізлі (гуаш). Варіант 2. Робота в групах. Малювання серії композицій «Пригоди маленьких індіанців» за мотивами м/ф «Якарі» (гуаш). П: <i>статична, динамічна композиції.</i>	
	26. Ритми й кольори Америки та Африки (продовження)	Музичні ритми Африки. Формування культурної компетентності. СММ: Музичні інструменти Африки. СКМ: Фізкультхвилинка «Весела Африка». ХТД: Відтворення ритмічної партитури, виконання піано в темпі анданте, форте в темпі алегро (групова робота). П: <i>види ритмів (повторення).</i>	Наївне мистецтво Африки – тінга-тінга. Формування культурної компетентності. СОМ: Живопис тінга-тінга. ХТД: Зображення африканських тварин і птахів у декоративній манері тінга-тінга (гуаш) із застосуванням стилізації. П: <i>контрастні кольори.</i>	
	27. Місто майбутнього	Мистецька подорож у майбутнє. Формування культурної компетентності. СММ: Діти на концертах симфонічного оркестру просто неба Andrй Rieu. Ігор Поклад «Чарівна скрипка» (Ніна Матвієнко, Анастасія Петрик – переможниця «Дитячого Євробачення – 2012»).	Мистецька подорож у майбутнє. Формування культурної компетентності СОМ: Цветан Тошков «Проект міста майбутнього, Роберт Маккол «Місто майбутнього». ХТД: Варіант 1 (група архітекторів). Перегляд ілюстрацій підручника (с. 112, 113), малювання	

Дата	Тема, к-сть годин	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
		СОМ: Світлина з парку «Фантастична Софіївка». ХТД: Пісня «Танець дружиби» (музика Миколи Балеми, вірші Петра Карася). П: <i>флешмоб</i>	міста мрії (олівці, фломастери – на вибір). Варіант 2 (група будівників). Створення макету міста (техніка бріколаж, матеріал – коробки, пластикова тара, конструктор лего, старі побутові речі тощо). П: <i>макет.</i>	

Умовні позначення

СММ – сприймання та аналіз-інтерпретація музичного мистецтва

СОМ – сприймання та аналіз-інтерпретація образотворчого мистецтва

СКМ – сприймання та аналіз-інтерпретація творів кіномистецтва

ХТД – художньо-творча діяльність

П – поняття

I. МИ – ДІТИ ТВОЇ,

Тема 1

Мета: актуалізувати наявні предметні мистецькі (музичні, образотворчі) компетентності учнів, ознайомити учнів із творами мистецтва, що оспівують красу рідної землі.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- *висловлює* емоційні враження від музики, *визначає* різновиди українських народних пісень, виконання соло, в ансамблі та хорі, а капела та з інструментальним супроводом;
- старанно *розучує* ритм та мелодію пісні, *створює* ритмічний супровід до неї;
- *бере участь* в обговоренні творів музичного та образотворчого мистецтва.

Поняття: обробка народної мелодії, а капела.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування. «Ми всі – діти твої, Україно!» (музика *Лілії Соловей*, вірші *Лілії Соловей*, виконання *Наталії Захарчук*).

<https://cutt.ly/WWnaiqQ>

Руханка «Ноти». <https://cutt.ly/NWnamkP>

Сприймання та інтерпретація музичних творів, визначення, до якого різновиду українських народних пісень належить кожна з пісень: Українські народні пісні: «Ой у вишневому садочку» (*НЗАУНХУ ім. Г. Верьовки*). «Гойда, гойда, гой» (*Н. Матвієнко*). «Казала Солоха: прийди, прийди» (*театр пісні «Джерела»*).

<https://cutt.ly/hgHrRTV>

<https://cutt.ly/jgHrPxH>

<https://cutt.ly/wgHrZfF>

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва. *Тетяна Зеленченко*. Цикл «Український рік».

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 4, 5) ТА ЗОШИТОМ (С. 2)

Спів. «Моя планета синьоока» (музика *Ольги Янушкевич*, вірші *Наталії Погребняк*): відтворення ритму мелодії, розучування мелодії першого куплету пісні.

Актуалізація понять «соліст», «ансамбль», «хор».

Повторення запису нот (перша октава).

Додатковий матеріал до уроку

УКРАЇНО!

Милуємося красою Землі

Мета: актуалізувати наявні предметні мистецькі (музичні, образотворчі) компетентності учнів, ознайомити учнів з творами мистецтва, що оспівують красу рідної землі.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- *цілісно охоплює* увагою художній твір; *зосереджується* на характерних деталях;
- *використовує* всю площину аркуша, *обирає* відповідний формат;
- *передає* глибину простору, використовуючи елементарні закони перспективи;
- *створює* (фантазує) просторову композицію (пейзаж) на подану тему.

Поняття: передній, середній, дальній плани картини; пейзаж (повторення).

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування.

Гра «Стоп-кадр»¹. <https://cutt.ly/hWTUwf/>

Сприймання твору музичного мистецтва. «Ми всі – діти твої, Україно!» (музика *Лілії Соловей*, вірші *Лілії Соловей*, виконання *Наталії Захарчук*).

<https://cutt.ly/WWnaiqQ>

Групування «Пейзаж».

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 6, 7)
ТА ЗОШИТОМ (С. 2)

Сприймання та інтерпретація твору образотворчого мистецтва. *Ольга Кваша «Україна»* (прийом «занурення в картину»²). Формування уявлення: передній, середній, дальній плани картини.

Вправа «Віконце»³.

ЗАВДАННЯ 4 (ЗОШИТ, С. 2): ПОЗНАЧИТИ СЕРЕД ЗОБРАЖЕНЬ ПЕЙЗАЖ.

Малювання композиції «Смачний урожай», передати глибину простору (*акварель*).

Етапи виконання роботи:

- лінійний малюнок;
- еталізація зображення;
- прописування тла;
- розфарбовування об'єктів на різних планах.

На дозвіллі зробити замальовки рослин: на ганку, у парку, на балконі.

¹Гра «Стоп-кадр». За переглянутим відеофільмом пригадати поняття пейзаж. Учням пропонується уявно зупинити кадр, який найбільш сподобався, коротко описати його.

²Прийом «занурення в картину». Запропонувати учням уважно розглянути картину, уявити себе певним героєм, який живе всередині картини. Роззирнутись довкола і розповісти, що відбувається на різних планах картини.

³Вправа «Віконце». За допомогою вказівного та великого пальців обох рук (інші пальці зігнуті) утворити віконце-рамочку для вибору формату зображення. Запропонувати навести віконце-рамочку на різні плани картини, проаналізувати відмінність у зображенні об'єктів на різних планах (розмір, колір).

Дата _____

Тема 2

Мета: ознайомити учнів з творами мистецтва, що оспівують красу рідної землі, формувати екологічну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- висловлює емоційні враження від музики, характеризує вокальні твори про рідну землю;
- старанно відтворює мелодію пісні, створює ритмічний супровід до неї; виконує пісню у відповідному характері;
- бере участь в обговоренні творів музичного та образотворчого мистецтва, висловлює думки про важливість збереження екології рідного краю.

Поняття: куплетна форма.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування. «Ми всі – діти твої, Україно!» (музика *Лілії Соловей*, вірші *Лілії Соловей*, виконання *Наталії Захарчук*). <https://cutt.ly/WWnaiqQ>

Сприймання та інтерпретація музичних творів, визначення, як оспівано красу рідної землі у вокальних творах українських композиторів: *Денис Січинський* «Чом, чом, земле моя» (*Дмитро Гнатюк*); *Ігор Шамо* «Три поради» (гурт «*Струни серця*»); «*У ритмі серця*» (*Руслана та діти*).

<https://cutt.ly/5gHr0e7>

<https://cutt.ly/lgHr5my>

<https://cutt.ly/5gHti5y>

Бесіда про важливість збереження природи, екології Землі*.

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва. Українська листівка; *Надія Старовойтова* «Дівчина-Україна».

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 8, 9) ТА ЗОШИТОМ (С. 4)

Виконання ритму вірша (body percussion): робота в групах «соло – разом».

Спів. «Моя планета синьоока» (музика *Ольги Янушкевич*, вірші *Наталії Погребняк*): розучування тексту і мелодії пісні, виконання у відповідному характері, з інструментальним супроводом.

Розв'язування ребуса «Пісня».

Актуалізація поняття «куплетна форма».

Створення схеми куплетної форми.

Додатковий матеріал до уроку

Милуємося красою Землі (продовження)

Мета: ознайомити учнів з творами мистецтва, що оспівують красу рідної землі, формувати екологічну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- уважно сприймає твори мистецтва, висловлює судження щодо стану зображуваних образів;
- дотримується пропорцій, малюючи портрет, обирає відповідний формат;
- створює казкові образи;

Поняття: засоби виразності графіки (лінія, крапка, пляма).

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування.

Сторітелінг за мультфільмом «A Whale's Tale | Hope Works» (колективно)¹. <https://cutt.ly/AWnaTnn>

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 10, 11)
ТА ЗОШИТОМ (С. 4)

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва: ілюстрації словацького художника *Франтишека Чаннера* «Зла Земля» (прийом «перенесення в образ»)².

Формування уявлення: засоби виразності графіки. Завдання Барвика, Лясольки та Мед-Арта: розпізнати засоби виразності графіки, якими вони зобразили об'єкти природи.

Завдання 4 (зошит, с. 4). Домалювати об'єкти, використовуючи відповідні засоби виразності графіки.

Створення образу дерева «Ніжна берізка», «Кремезний дуб», «Струнка тополя» (кольорові олівці, пастель, тонований папір). Об'єднати малюнки в колективну композицію «Збережи дерева – зелені легені планети».

Етапи виконання роботи:

- лінійний малюнок;
- деталізація зображення;
- розфарбовування.

На дозвіллі повправлятися разом з Мед-Артом зображувати дерева на комп'ютері чи планшеті.

¹Сторітелінг за мультфільмом. Учні переглядають мультфільм, колективно «озвучують» – створюють історію за сюжетом, добирають гасла.

²Прийом «перенесення в образ». Запропонувати учням уявити себе в образі героя (можна прибрати позу героя, відтворити емоції), розповісти, який ти герой за характером, що відчуваєш, якої допомоги потребуєш тощо. Дібрати заклики відповідно до сюжету.

Додатковий матеріал до уроку

Дата _____

Дата _____

Тема 3

Мета: дати учням уявлення про популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи, формувати культурну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- висловлюється щодо популярності використання в сучасній музиці народних музичних інструментів, їх ушанування у творах різних видів мистецтва;
- старанно відтворює ритм пісні, розучує мелодію; виконує вивчену пісню у відповідному характері;
- бере участь в обговоренні творів музичного та образотворчого мистецтва, висловлює думки про сучасність звучання народних інструментів у музичних обробках (кавер-версіях).

Поняття: кавер-версія.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування. «Музичні інструменти».

<https://cutt.ly/YWnaFAM>

Сприймання та інтерпретація музичних творів. *НАОНІ*. Старовинні українські народні інструменти – кобза, колісна ліра. *Антоніо Вівальді*. «Гроза» із сюїти «Пори року» – сучасні кавери гуртів *B&B Project* (баян і бандура), «Горлиця-АРТ» Storm (соло – цимбали).

<https://cutt.ly/bgHocTD>

<https://cutt.ly/agHoTuy>

<https://cutt.ly/WjdTgqR>

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва, п'ятигривневі монети, Музей гуцульського побуту, етнографії та музичних інструментів ім. Романа Кумлика, *Сергій Глушук* «Багатство струн».

Перегляд. Українські народні музичні інструменти.

<https://cutt.ly/DWna1co>

Бесіда про використання в сучасній музиці народних музичних інструментів, шанобливе ставлення до них (зокрема, у творах візуальних мистецтв).

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 12, 13) ТА ЗОШИТОМ (С. 6)

Спів. «Весела пісенька» (музика та вірші *Ігоря Танчака*): відтворення ритму мелодії – опрацювання пунктирного ритму, розучування мелодії першого куплету пісні, обговорення характеру виконання (темп, динаміка, штрихи).

<https://cutt.ly/bWna5O6>

«Моя планета синьоока» (музика *Ольги Янушкевич*, вірші *Наталії Погребняк*): виконання у відповідному характері, зокрема із власним супроводом.

Виконання завдань у зошиті-альбомі.

Актуалізація понять «види ансамблів»: дует, тріо, квартет.

На дозвіллі створити шумові музичні інструменти за зразком або придумати власний варіант.

Мистецтво крізь віки

Мета: дати учням уявлення про популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи, формувати культурну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- має уявлення про види й характерні особливості народних художніх промислів України;
- створює багатопланову композицію з двох об'ємних предметів (натюрморт);
- передає насиченість світла за допомогою штрихів на зображуваному предметі.

Поняття: декоративно-ужиткове мистецтво, види декоративно-ужиткового мистецтва.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування.

Гра «Рюкзак»¹. Відео: «Декоративно-прикладне мистецтво – частина культурної спадщини України».

<https://cutt.ly/rWnso9p>

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 14, 15)
ТА ЗОШИТОМ (С. 6)

Сприймання та інтерпретація світлин зразків декоративно-ужиткового мистецтва. Обговорення зображень, визначення, до якого виду належать. Продовження гри «Рюкзак». Формування уявлення: декоративно-ужиткове мистецтво, види декоративно-ужиткового мистецтва.

Завдання 4 (зошит, с. 6).

Варіант 1. Малювання натюрморту (графічні матеріали).

Варіант 2. Створення натюрморту на столі з різних предметів побуту, фотографування композиції (для вітання друзям).

Етапи виконання роботи:

- лінійна схема композиції;
- уточнення форми предметів натюрморту;
- нанесення декору;
- розфарбування тла, предметів композиції, декору.

Вікторина «Народне мистецтво»².

На дозвіллі:

- віртуальна екскурсія «Музеї. Як це працює». Випуск 10. Національний музей українського народного декоративного мистецтва; <https://cutt.ly/HWnzS4b>
- віднайти у побуті предмети декоративно-ужиткового мистецтва, обґрунтувати, чи сучасні вони.

¹ Гра «Рюкзак». Переглянути з учнями відео (коментар учителя/вчительки), повторити відомі види декоративно-ужиткового мистецтва та записати на аркушах ті, які запам'ятали. Скласти аркуші в рюкзак. Гра продовжується на етапі роботи з підручником.

Продовження гри «Рюкзак». Учні дістають аркуші з рюкзака, кріплять на дошку з одного боку ті, до яких уже знайдено в підручнику фото предметів декоративно-ужиткового мистецтва, з другого – нові, про які дізналися з відео.

² Вікторина «Народне мистецтво». Створити слайд-шоу зі світлинами ДУМ, під час перегляду учні називають, до якого виду народного мистецтва належить предмет.

Дата _____

Дата _____

Тема 4

Мета: дати учням уявлення про популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи, формувати культурну, цифрову компетентності.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- висловлюється щодо популярності різних музичних інструментів у різні часи, порівнює тембри клавішних музичних інструментів під час виконання одного твору;
- виконує вивчену пісню у відповідному характері; виявляє ініціативу імпровізувати;
- бере участь в обговоренні творів музичного та образотворчого мистецтва, характеризує тембри музичних інструментів; визначає музичні інструменти на картині.

Поняття: кавер-версія.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Сприймання та інтерпретація музичних творів, порівняння звучання одного твору на різних клавішних інструментах.

Йоганн Себастьян Бах. Прелюдія до мажор з «Добре темперованого клавіру», т. 1 (клавесин, фортепіано та синтезатор).

<https://cutt.ly/vWnshWt>

<https://cutt.ly/bWnslqs>

Сприймання та інтерпретація твору образотворчого мистецтва. *Ганна Лора Келер* (Hanne Lore Koehler).

Бесіда про популярність і видозмінення деяких музичних інструментів у різні часи (наприклад, клавесин – фортепіано – синтезатор, кобза – бандура тощо).

Перегляд відео: гра на «піаніно» ногами.

<https://cutt.ly/CgHo90y>

Гра «Музичні інструменти».

<https://cutt.ly/AWnsKBt>

Рефлексія «Незавершене висловлювання»¹

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 16, 17)
ТА ЗОШИТОМ (С. 8)

Спів. «Весела пісенька» (музика та вірші *Ігоря Танчака*): відтворення ритму мелодії – опрацювання пунктирного ритму, розучування мелодії першого куплету пісні, обговорення характеру виконання (темп, динаміка, штрихи).

<https://cutt.ly/bWna5O6>

«Мова барвінкова» (музика *Марії Жабляк*, вірші *Юлії Драгун*): виконання, експериментування з різними можливостями синтезатора – створення кавер-версії.

Гра «Музичні інструменти крізь віки» (робота в парах).

¹Рефлексія «Незавершене висловлювання». Завершити речення:

- «Сьогодні я дізнався (-лася)...»;
- «Мене здивувало...»;
- «Мені захотілося...»;
- «Було складно...»;
- «Мені довелося пригадати...»;
- «Тепер я можу...».

Дата _____

Мистецтво крізь віки (продовження)

Мета: дати учням уявлення про популярність і сучасність народного мистецтва в усі часи, формувати культурну, цифрову компетентності.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- виявляє здатність цілісно охопити увагою художній твір, зосереджує увагу на деталях; вербально характеризує побачене;
- виділяє композиційний центр, головне та другорядне в натюрморті;
- використовує під час створення ескізу натюрморту всю площину аркуша;
- використовує елементарні закони перспективи (одне за одним; ближче – більше та яскравіше, далі – менше та блідіше), передаючи плановість простору в площинних зображеннях.

Поняття: натюрморт, правила композиції.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування.

Слухання пісні «Вітамінка» (із серії «З любов'ю до дітей»). Рухи-імпрровізації до пісні. <https://cutt.ly/gWns2TT>

Метод «Кубування»¹.

Перегляд відео. Джузеппе Арчимбольдо. Розмірковування на тему «Чи це натюрморт?». <https://cutt.ly/aWnzez3>

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 18, 19)
ТА ЗОШИТОМ (С. 8)

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва: *Олег Шупляк, Віктор Нізовцев, Віллем Клас Геда.* Бесіда-аналіз творів мистецтва.

Формування уявлення: натюрморт, правила композиції (зміна розміру та кольору предметів, розташування на площині з віддаленням).

Завдання 4 (зошит, с. 8).

Варіант 1. Створення натюрморту з тортом (аплікація).

Варіант 2. Зображення натюрморту (гуаш, монотіпія).

Етапи виконання роботи:

- зволожити пензликом аркуш;
- нанести на плівку плями, додавши рідкого мила;
- зробити відбиток на аркуші;
- деталізувати натюрморт (домалювати вазу, листочки тощо).

Виставка творчих робіт.

На дозвіллі спробувати створити натюрморт у комп'ютерній програмі Paint 3D.

Приєм «Незавершене висловлювання».

¹Метод «Кубування». Одному учневі (учениці) показати картинку з овочем чи фруктом, після чого він (вона) виконує аналітичні дії-інструкції, що є на кубі.

- опиши це (колір, форма, розміри).
- Порівняй це (на що це схоже? від чого це відрізняється?).
- Добери асоціації (про що змушує думати? що спадає на думку?).
- Проаналізуй це (як це зроблено?).
- Розкажи, як це можна використати (знайти застосування; яким чином це можна застосувати?).
- Запропонувати аргументи «за» або «проти» цього (що в ньому позитивного чи негативного?).

У таким спосіб учень (учениця) описує предмет, інші вгадують, що це.

Дата _____

Тема 5

Мета: розширювати уявлення учнів про можливості мистецтва впливати на здоров'я людини, формувати здоров'язбережувальну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- висловлюється про якості, які формуються в процесі занять танцювальним мистецтвом;
- розучує пісню, виявляє старанність;
- бере участь в обговоренні творів музичного та образотворчого мистецтва, характеризує українські народні танці.

Поняття: аркан, гопак, козачок.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Фізкультхвилинка. «Гопак». <https://cutt.ly/DWndi8o>

Сприймання та інтерпретація музичних творів. НЗААТУ ім. П. Вірського. Концертний виступ і репетиція.

<https://cutt.ly/pgHtgFY> <https://cutt.ly/3gHxW7>

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва. *Наталія Басараб* «Український танець». *Грина Сушельницька* «Гопак». *Веніамін Кушнір* «Аркан».

Бесіда про якості, які формуються у процесі занять танцювальним мистецтвом. Обговорення, чи впливає танцювальне мистецтво на здоров'я.

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 20, 21) ТА ЗОШИТОМ (С. 10)

Спів. «Гопак» (музика *Олександра Злотника*, вірші *Леоніда Ямкового*): відтворення ритму мелодії, розучування мелодії пісні, обговорення тексту пісні, характеру виконання (темп, динаміка, штрихи). <https://cutt.ly/NWnfDBO>

На дозвіллі дізнатися про національний вид спорту «бойовий гопак».

Додатковий матеріал до уроку

Мистецтво та здоров'я

Мета: розширювати уявлення учнів про можливості мистецтва впливати на здоров'я людини, формувати здоров'язбережувальну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- сприймає твір мистецтва, добирає слова для характеристики власних емоцій та вражень;
- самостійно створює просту декоративну композицію, використовуючи елементи петриківського розпису;
- здійснює елементарну стилізацію форм оздоблювальних елементів декоративно-ужиткового мистецтва.

Поняття: замкнута, відкрита композиція.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування. Перегляд відео «Петриківський розпис» – пісня з музичного дитячого фільму «Дрониці мандрони». <https://cutt.ly/sWnz6eE>

Групування «Петриківський розпис».

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 22, 23) ТА ЗОШИТОМ (С. 10)

Сприймання відео «Це наше і це твоє. Унікальний петриківський розпис – наш!». <https://cutt.ly/jWnfCzz>

Сприймання та інтерпретація творів образотворчого мистецтва. *Олена Скицюк* «Чарівний птах і равлик»: бесіда про елементи, кольори петриківського розпису. *Олеся Вакуленко*, релакс-розмальовки (виставка книг релакс-розмальовок – за наявності).

Формування уявлення про замкнуту і відкриту композиції.

Завдання 4 (зошит, с. 10): завершити релакс-розмальовку, утворивши відкриту композицію.

Розпис тарілки в петриківській манері (гуаш).

Етапи виконання роботи:

- схематичний лінійний малюнок (основні форми);
- зображення елементів композиції фарбами;
- деталізація, оздоблення дрібними елементами.

Виставка творчих робіт.

Групування «Петриківський розпис»¹.

На дозвіллі створити композицію з овочів та ягід у манері художниці Тамари Бондар, сфотографувати.

¹Групування «Петриківський розпис». Переглянути відео, записати на дошці відоме раніше про петриківський розпис та новинки з відео. Наприкінці уроку додати іншу інформацію, яку отримали про петриківський розпис (дописати на дошці іншим кольором).

Дата _____

Дата _____

Тема 6

Мета: розширювати уявлення учнів про можливості мистецтва впливати на здоров'я людини, формувати здоров'язбережувальну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- висловлюється про якість, які формуються у процесі занять танцювальним мистецтвом;
- розучує пісню, виконує у відповідному характері;
- бере участь в обговоренні творів музичного мистецтва, характеризує сучасні танці.

Поняття: темп.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Фізкультхвилинка. «Гопак» (повторення).

<https://cutt.ly/DWndi8o>

Перегляд. Виконання сучасних танців.

<https://cutt.ly/VgHiuNX>

Руханка «Baby Shark – Українська версія» (із серії «З любов'ю до дітей»).

<https://cutt.ly/VgHiuNX>

Бесіда про вплив танцювального мистецтва на здоров'я.

**ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 24, 25)
ТА ЗОШИТОМ (С. 12)**

Спів. «Гопак» (музика *Олександра Злотника*, вірші *Леоніда Ямкового*): виконання у відповідному характері.

<https://cutt.ly/NWnfDBO>

Робота в групах: виконання танцювальної композиції «Рок-н-рол»¹.

Актуалізація поняття «темп у музиці».

Гра «Біг – зупинка». <https://cutt.ly/aWnf230>

На дозвіллі намагатися більше рухатися під музику, зокрема займатися аеробікою.

¹Перш ніж виконувати твір разом, необхідно ретельно відпрацювати злагоджене виконання кожною групою своєї партії, співпрацю групи з диригентом – вчасне і чітке реагування всіх учасників групи на вказівки диригента.

Додатковий матеріал до уроку

Мистецтво та здоров'я (продовження)

Мета: розширювати уявлення учнів про можливості мистецтва впливати на здоров'я людини, формувати здоров'язбережувальну компетентність.

Очікувані результати:

Учень (учениця):

- виявляє та обговорює інформацію, отриману від сприймання фотоколажу зі світлин;
- самостійно створює композицію, визначаючи в ній головне та другорядне, обирає формат аркуша та форму для кращого втілення задуму й використовує всю його площину;
- представляє результати власної творчості (демонструє власні вироби) перед однолітками, пояснює свій задум; розпізнає та виражає власні емоції від художньої творчості.

Поняття: колаж, фотоколаж, бріколаж.

ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Емоційне налаштування.

Перегляд відео «Визначні місця України».

<https://cutt.ly/5WngrNb>

Приєм «Крісло автора»¹.

ФОРМИ РОБОТИ З ПІДРУЧНИКОМ (С. 26, 27) ТА ЗОШИТОМ (С. 12)

Сприймання та інтерпретація творів мистецтва: фотоколаж зі світлин про визначні куточки України. Бесіда про те, що зацікавило найбільше. Визначення на зображеннях лінії горизонту.

Формування уявлення: колаж, фотоколаж, бріколаж.

Завдання 4 (зошит, с. 12).

Варіант 1. Створити різні за формою колажі, використовуючи світлини з українських журналів.

Варіант 2. Створити бріколаж «Веселі мандрівники», поєднавши в композицію різні побутові матеріали, світлини тощо.

Етапи виконання роботи:

- монтаж-складання композиції з кількох світлин на аркуші паперу;
- наклеювання елементів;
- вирізування за контуром обраної форми (серце, карта України тощо);
- наклеювання виробу на картон, оформлення в рамочку.

Презентація-виставка творчих робіт.

На дозвіллі дізнатися, як створити фотоколаж з родинних світлин за допомогою комп'ютерних програм.

Перегляд відео «Музей фотоілюзій у Києві».

<https://cutt.ly/XWngp5P>

¹Приєм «Крісло автора». Запропонувати учням уявити себе автором – фотографом. «Зайнявши» крісло автора, необхідно розповісти про захоплене місце, у якому автор побував, продемонструвати світлини чи відео (діти готуються завчасно).